EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2023/1948

2023 m. gegužės 10 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendrosios įmonės (iki 2021 m. lapkričio 30 d. – Biologinės pramonės sektorių bendroji įmonė) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendrosios įmonės 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0093/2023),

A. kadangi 2014 m. gegužės mėn. pagal programą „Horizontas 2020“ laikotarpiui iki 2024 m. gruodžio 31 d. buvo įsteigta Biologinės pramonės sektorių bendroji įmonė (toliau – BPS bendroji įmonė) ([1]); kadangi 2021 m. lapkričio mėn. Tarybos reglamentu (ES) 2021/2085 ([2]) pagal programą „Europos horizontas“ buvo įsteigta Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (toliau – EŽBE bendroji įmonė), kuri pakeitė BPS bendrąją įmonę, laikotarpiui, kuris baigsis 2031 m. gruodžio 31 d.;

B. kadangi bendrasis pagal programą „Europos horizontas“ steigiamų bendrųjų įmonių tikslas – labiau orientuotis į tikslus ir užmegzti platesnio užmojo partnerystę su atitinkamais pramonės sektoriais negu pagal ankstesnes programas;

C. kadangi EŽBE bendroji įmonė buvo finansuojama 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) lėšomis, siekiant suburti visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus ir padėti įtvirtinti Sąjungą kaip vieną iš pagrindinių mokslinių tyrimų srities veikėjų, šiuo tikslu įtraukiant partnerius į mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programos, suteikiančios Europos pridėtinės vertės, rengimo ir įgyvendinimo procesą ir užtikrinant atitinkamus jų įsipareigojimus;

D. kadangi pagal DFP mokslinių tyrimų ir inovacijų programas bendrosios įmonės yra atskiri juridiniai asmenys, kurie savo strateginėse mokslinių tyrimų srityse priima savo mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes ir jas įgyvendina skelbdami kvietimus teikti pasiūlymus arba vykdydami viešuosius pirkimus;

E. kadangi bendrieji EŽBE bendrosios įmonės tikslai yra spartinti inovacijų diegimo procesą ir novatoriškų biožaliavinės ekonomikos sprendimų plėtojimą, spartinti esamų brandžių ir novatoriškų biožaliavinės ekonomikos sprendimų diegimą rinkoje ir užtikrinti aukštą biožaliavinės pramonės sistemų aplinkosauginio veiksmingumo lygį;

F. kadangi, siekiant atsižvelgti į programos „Europos horizontas“ įgyvendinimo trukmę, EŽBE bendrosios įmonės kvietimai teikti pasiūlymus turi būti paskelbti iki 2027 m. gruodžio 31 d.; kadangi tinkamai pagrįstais atvejais kvietimai teikti pasiūlymus turi būti paskelbti iki 2028 m. gruodžio 31 d.;

G. kadangi EŽBE bendrosios įmonės nariai steigėjai yra Sąjunga, kuriai atstovauja Komisija, ir pramonės partneriai, kuriems atstovauja Biožaliavinės pramonės sektorių konsorciumas (BPS konsorciumas);

H. kadangi Sąjungos finansinis įnašas į EŽBE bendrąją įmonę, įskaitant EEE asignavimus, yra iki 1 mlrd. EUR (iš kurių iki 23,5 mln. EUR skiriama administracinėms išlaidoms padengti); kadangi kiti nei Sąjunga EŽBE bendrosios įmonės nariai per 10 metų laikotarpį skiria arba susitaria, kad juos sudarantieji arba su jais susijusieji subjektai skirtų iš viso bent 1 mlrd. EUR įnašą, įskaitant iki 23,5 mln. EUR administracinėms išlaidoms padengti;

([1]) OL L 169, 2014 6 7, p. 130.

([2]) 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17).

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai pateikė ataskaitą dėl EŽBE bendrosios įmonės metinių finansinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita); mano, kad 2021 m. metinėse ataskaitose EŽBE bendrosios įmonės finansinė būklė 2021 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusiais metais susijusių operacijų, pinigų srautų rezultatai ir grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalaujama EŽBE bendrosios įmonės finansiniame reglamente ir Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintose apskaitos taisyklėse, ir kad pagal sąskaitas atliktos operacijos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos;

2. pripažįsta, kad programoje „Europos horizontas“ bendrajai įmonei numatyti plataus užmojo tikslai, kuriuos galima pasiekti tik parengus ir įgyvendinus veiksmingus sprendimus, kuriais šalinami vidaus kontrolės sistemų trūkumai ir pasirengiama būsimiems iššūkiams, kylantiems dėl padidėjusios atsakomybės, pvz., žmogiškųjų išteklių valdymo ir planavimo srityje; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į tai, kad ypač sudėtingi ir sudėtingi skaičiavimai ir ataskaitų teikimo reikalavimai kelia didelę klaidų riziką, todėl ragina išnagrinėti supaprastinimo galimybes, kai tai įmanoma ir suderinama su esama teisine sistema;

3. pažymi, kad bendrosiose įmonėse nėra suderintos „administracinių išlaidų“ apibrėžties, kuri yra jos narių finansinių įnašų apskaičiavimo pagrindas ir išankstinė sąlyga, kad tokios išlaidos taptų palyginamos; atsižvelgdamas į tai, ragina priimti bendras gaires, kad visos bendrosios įmonės laikytųsi suderinto požiūrio į tam tikrų administracinių išlaidų kategorijų klasifikavimą, pvz., konsultacijų, tyrimų, analizių, vertinimų ir techninės pagalbos išlaidas;

Biudžeto ir finansų valdymas

4. pažymi, kad 2020 m. gruodžio mėn. valdyba patvirtino EŽBE bendrosios įmonės 2021 m. biudžetą, kurio bendra suma (priimtas biudžetas ir reaktyvuotos lėšos) sudaro 5 215 066 EUR įsipareigojimų asignavimų ir 174 626 895 EUR mokėjimų asignavimų, ir kad nebuvo jokių pakeitimų;

5. apgailestaudamas pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita dėl 2021 m., EŽBE bendrosios įmonės 2021 m. mokėjimų biudžeto, skirto programos „Horizontas 2020“ projektams, įvykdymo lygis siekė tik 71 % dėl išorės veiksnių, pvz., COVID-19 pandemijos, taip pat dėl to, kad 2021 m. bankrutavus pagrindiniam paramos gavėjui buvo netikėtai nutrauktas vienas didelis programos „Horizontas 2020“ projektas;

6. be to, pažymi, kad į buvusios BPS bendrosios įmonės biudžetą buvo įtrauktas ankstesniais metais (2018, 2019 ir 2020 m.) nepanaudotų biudžeto lėšų perteklius, apimantis 600 000 EUR administracinių įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų ir 46 881 709 EUR veiklos mokėjimų asignavimų; taip pat pažymi, kad pagal EŽBE bendrosios įmonės finansines taisykles buvo prioritetine tvarka panaudoti reaktyvuoti asignavimai: iki metų pabaigos panaudota beveik 100 % administracinių įsipareigojimų asignavimų, 84 % administracinių mokėjimų asignavimų ir 79 % veiklos mokėjimų asignavimų;

7. pažymi, kad 2021 m. pabaigoje Sąjunga skyrė 728,228 mln. EUR, o pramonės grupė – 52,239 mln. EUR vertės patvirtintus nepiniginius įnašus, 14,559 mln. EUR grynaisiais pinigais administracinėms išlaidoms padengti ir 3,250 mln. EUR grynaisiais pinigais veiklos išlaidoms padengti;

8. pažymi, kad, kalbant apie EŽBE bendrosios įmonės veiklos įsipareigojimus 2021 m. pabaigoje, EŽBE bendroji įmonė iš didžiausio Sąjungos įnašo pasirašytiems programos „Horizontas 2020“ dotacijų susitarimams buvo beveik visiškai skyrusi 815,8 mln. EUR; be to, pažymi, kad ateinančiais metais dar reikės išmokėti apie 159,6 mln. EUR (arba 19,6 %); kita vertus, pažymi, kad privatieji nariai buvo teisiškai įsipareigoję skirti 266,5 mln. EUR vertės nepiniginius ir finansinius įnašus, kurie sudaro 56 % EŽBE bendrosios įmonės priimtose metinėse darbo programose nustatyto orientacinio 475,3 mln. EUR tikslo; vis dėlto pažymi, kad 2020 m. pabaigoje buvo užbaigti visi pagal programą „Horizontas 2020“ paskelbti kvietimai teikti pasiūlymus, todėl iki programavimo laikotarpio pabaigos nebus pasiektas EŽBE bendrosios įmonės privatiesiems nariams nustatytas orientacinis tikslas;

9. pažymi, kad EŽBE bendrosios įmonės mokėjimų, skirtų programos „Horizontas 2020“ projektams, įgyvendinimo lygis siekė 71 % ir kad tai galima paaiškinti tuo, kad dėl COVID-19 pandemijos buvo sustabdyti ir pratęsti naujausi pagal programą „Horizontas 2020“ įgyvendinami projektai, taip pat kad, 2021 m. bankrutavus pagrindiniam paramos gavėjui, buvo nutrauktas vienas didelis programos „Horizontas 2020“ projektas; pažymi, kad EŽBE bendrajai įmonei nebuvo skirta 2021 m. veiklos įsipareigojimų asignavimų, nes ji paskutinį kvietimą teikti pasiūlymus buvo paskelbusi iki 2020 m. pabaigos;

10. pažymi, kad 2021 m. pabaigoje pramonės nariai nurodė, kad iš viso nepiniginiai įnašai papildomai veiklai sudarė 1 646,5 mln. EUR, arba 74 % tikslinės 2 225,4 mln. EUR sumos; vis dėlto atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad neužbaigtas 715,6 mln. EUR, arba 43 % nurodytos sumos, sertifikavimo procesas; atkreipia dėmesį į veiksmus, kurių EŽBE bendrosios įmonės valdyba ėmėsi siekdama užtikrinti, kad šis tikslas būtų pasiektas iki programos pabaigos – ji 2022 m. vasario mėn. patvirtino papildomas 658 mln. EUR vertės pramonės narių investicijas į programos „Horizontas 2022“ veiklą, glaudžiai susijusią su EŽBE bendrosios įmonės strateginiais tikslais; taigi pažymi, kad tas privačiųjų narių įsipareigojimas gali padėti sumažinti riziką, kad EŽBE bendroji įmonė iki programos „Horizontas 2020“ įgyvendinimo pabaigos nepasieks su nepiniginiais įnašais papildomai veiklai susijusio tikslo;

11. pažymi, kad 2020 m. Audito Rūmams pastebėjus, jog trūksta duomenų apie patvirtintus nepiniginius įnašus, skelbiant 2021 m. metinę veiklos ataskaitą BPS konsorciumas pateikė daug pažymų apie BPS konsorciumo sudarančiųjų subjektų nepiniginius įnašus papildomai veiklai, daugiausia apimančių 2020 m., taip pat 2019 ir 2018 m., kurių pateikimas buvo atidėtas per COVID-19 pandemiją;

12. pabrėžia, kad, kiek tai sietina su Audito Rūmų 2020 m. nustatyta rizika, susijusia su EŽBE bendrosios įmonės mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkės, skirtos programai „Horizontas 2020“, įgyvendinimu, 2021 m. metinėje veiklos ataskaitoje nurodyti veiklos srities laimėjimai, kuriais patvirtinama, kad, nepaisant sumažėjusių abiejų EŽBE bendrosios įmonės narių (Komisijos ir BPS konsorciumo) įnašų grynaisiais pinigais, EŽBE bendrajai įmonei pavyko pasiekti savo strateginius tikslus; ypač palankiai vertina tai, kad tarp svarbiausių nurodytų 2021 m. su veikla susijusių laimėjimų – užbaigtas 41 projektas ir pasiekti visi pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVRR), susiję su projektų rezultatais; be to, palankiai vertina tai, kad iš numatomų šiuo metu vykdomų projektų rezultatų matyti, kad galutiniai PVRR gerokai viršys tikslus, išdėstytus dokumente „Strateginėje inovacijų ir mokslinių tyrimų darbotvarkė. Biologinės pramonės sektoriai Europos vystymuisi ir augimui“, kuriame nustatyta mokslinių tyrimų, demonstracinė ir diegimo veikla, kurią EŽBE bendroji įmonė turi vykdyti pagal programą „Horizontas 2020“;

13. pažymi, kad savo 2021 m. metinėje veiklos ataskaitoje EŽBE bendroji įmonė ir toliau nurodo finansinių ir nepiniginių įnašų, BPS konsorciumo arba jį sudarančių subjektų, skirtų Tarybos reglamente (ES) Nr. 560/2014 ([3]) nustatytiems tikslams pasiekti, faktines vertes ir kad bendras nefinansinių ir finansinių įnašų lygis jau pasiekė 70 % galutinės numatytos 2,73 mlrd. EUR vertės ir yra tinkamas tam galutiniam tikslui iki 2024 m. pasiekti;

Veiklos rezultatai

14. pažymi, kad vykdomasis direktorius 2021 m. EŽBE bendrosios įmonės prioritetus ir tikslus valdybai pirmą kartą pristatė jos 2020 m. birželio 17 d. posėdyje, prieš galutinės versijos pristatymą ir aptarimą 2020 m. spalio 7 d.; pažymi, kad paskui šie prioritetai, kaip 2021 m. tikslai, buvo įtraukti į 2021 m. metinį darbo planą, siekiant sustiprinti projektų portfelį ir kartu išlaikyti kokybės standartus, kad būtų galima susidoroti su didžiausiu darbo krūviu; be to, pažymi, kad buvo užtikrintas sklandus perėjimas nuo BPS bendrosios įmonės prie naujosios EŽBE bendrosios įmonės, įsteigtos pagal bendrąją programą „Europos horizontas“;

([3]) 2014 m. gegužės 6 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 560/2014, kuriuo įsteigiama biologinės pramonės sektorių bendroji įmonė (OL L 169, 2014 6 7, p. 130).

15. pažymi, kad 2021 m. nebuvo paskelbtų kvietimų teikti pasiūlymus, o paskutinis kvietimas teikti pasiūlymus buvo paskelbtas 2020 m., ir kad EŽBE bendroji įmonė toliau įgyvendino savo portfelio projektus – buvo pasirašyta 18 dotacijų susitarimų, taigi bendras EŽBE bendrosios įmonės portfelio projektų skaičius pasiekė 142 (71 mokslinių tyrimų ir inovacijų veiksmų projektas, 39 demonstracinės veiklos projektai, 14 pavyzdinių projektų ir 18 koordinavimo ir paramos veiksmų projektų), iš kurių 2021 m. pabaigoje 96 projektai dar buvo vykdomi, o 46 projektai – užbaigti;

16. pažymi, kad 2021 m., siekiant patvirtinti 32 BPS bendrosios įmonės projektų, užbaigtų iki 2020 m. liepos mėn., PVRR rezultatus ir pateikti bendrą BPS bendrosios įmonės projektų portfelio įvertinimą, išorės rangovas atliko specialų tyrimą ([4]); pažymi, kad atliekant šį patvirtinimą buvo analizuojami nustatyti PVRR rezultatai ir poveikis, juos palyginant su projektų dokumentuose, įskaitant periodines ataskaitas, rezultatų ataskaitas ir nepriklausomų ekspertų parengtas peržiūros ataskaitas, pateiktais įrodymais; be to, pažymi, kad buvo nustatytas patvirtinimo balas, kuris atspindi, kokiu mastu pateikti PVRR rezultatai pagrįsti įrodymais;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad dauguma (apie 90 %) patvirtintų duomenų įvertinti 1 arba 2 balais (vertinimo skalę sudaro 1, 2 ir 3 balai), – iš to matyti, kad BPS bendrosios įmonės PVRR sistema yra reikšminga programos rezultatų ir poveikio vertinimo priemonė;

18. pažymi, kad pavyzdiniais ir pažangiais demonstracinės veiklos projektais labiausiai prisidedama prie socialinio ir ekonominio poveikio, pavyzdžiui, darbo vietų kūrimo, kaimo plėtros ir naudos pirminiams gamintojams, regioninio ir vietos poveikio ir poveikio rinkoms bei pramonei; pažymi, kad dėl tų projektų technologinės parengties lygio technologijas galima diegti dideliu, ikipramoniniu mastu, įtraukiant dalyvius iš visos vertės grandinės: pradedant vietos žaliavų tiekėjais ir baigiant galutiniais naudotojais bei vietos valdžios institucijomis;

19. pažymi, kad vienas iš pagrindinių EŽBE bendrosios įmonės tikslų yra mažinti pramonės procesų ir gaminių poveikį aplinkai; pažymi, kad išmetamo CO_2 ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas, apie kurį pranešta įgyvendinant 65 % EŽBE bendrosios įmonės projektų, yra svarbus indėlis į klimato kaitos švelninimą; pažymi, jog pranešta, kad įgyvendinant 29 % projektų panaudojamas ir (arba) perdirbamas atliekant biožaliavines operacijas išmetamas CO_2, o tai reiškia, kad mažinamas tiesioginis jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas;

20. džiaugiasi, kad pagal programos „Horizontas 2020“ PVRR, kuriais remiantis stebima EŽBE bendrosios įmonės veikla, 2021 m. EŽBE bendroji įmonė ir toliau veiksmingai atliko pagrindines operacijas, tuo patvirtinant teigiamas ankstesniais metais stebėtas tendencijas: laikas informuoti pareiškėjus apie programos „Horizontas 2020“ kvietimą teikti pasiūlymus 2021 m. sausio mėn. buvo 137 dienos, palyginti su nustatytu 153 dienų terminu (100 % laiku); laikas iki dotacijos suteikimo pagal programos „Horizontas 2020“ kvietimą teikti pasiūlymus atrinktiems projektams buvo vidutiniškai 236 dienos, palyginti su nustatytu 245 dienų terminu, ir visi dotacijų susitarimai buvo pasirašyti laiku (100 % laiku); laikas, per kurį atliekami pakeitimai, buvo devynios dienos, palyginti su nustatytu 45 dienų terminu (100 % laiku); laikas iki išmokėjimo pagal programos „Horizontas 2020“ kvietimą teikti pasiūlymus atrinktų projektų išankstinio finansavimo atveju buvo vidutiniškai 9,5 dienos, palyginti su nustatytu 30 dienų terminu (100 % laiku), o tarpinių ir galutinių mokėjimų atveju – vidutiniškai 66 dienos, palyginti su nustatytu 90 dienų terminu (100 % laiku);

21. pažymi, kad, atsižvelgiant į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą dėl intelektinės nuosavybės teisių, EŽBE bendrosios įmonės pasirašyti dotacijų susitarimai atitinka pavyzdinį dotacijos susitarimą, Komisijos parengtą Sąjungos biudžetui įvykdyti, ir juose nenukrypstama nuo intelektinės nuosavybės teisių valdymo nuostatų; be to, pažymi, kad, kiek tai sietina su intelektinės nuosavybės teisėmis ir rezultatų skelbimu, galimybes naudotis projektų rezultatais ir toliau kontroliuoja paramos gavėjai, kurie turi vykdyti konkrečius įsipareigojimus, susijusius su atviruoju mokslu ir prieiga prie mokslinių tyrimų rezultatų, kaip nustatyta programos „Horizontas 2020“ pavyzdinio dotacijos susitarimo 3 skyriuje („Teisės ir įsipareigojimai, susiję su pirmine informacija ir rezultatais“);

([4]) https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf

Viešieji pirkimai, darbuotojai ir įdarbinimo procedūros

22. pažymi, kad iki 2021 m. pabaigos EŽBE bendrosios įmonės programų biure dirbo 22 darbuotojai ir kad 2021 m. buvo pradėtos keturios įdarbinimo procedūros, kurias užbaigus įdarbintas vienas projektų pareigūnas (sutartininkas), vienas ryšių su suinteresuotaisiais subjektais ir vykdomojo direktoriaus padėjėjas (laikinasis darbuotojas), vienas komunikacijos padėjėjas (laikinasis darbuotojas) ir vienas finansų padėjėjas (sutartininkas); be to, pažymi, kad, kaip ir 2020 m., didžiausio darbo krūvio laikotarpiu EŽBE bendroji įmonė, remdamasi Komisijos preliminariąja sutartimi dėl laikinųjų paslaugų, sudarė kelias trumpalaikes sutartis dėl laikinųjų paslaugų, kad būtų patenkinti konkretūs EŽBE bendrosios įmonės programų biuro poreikiai;

23. susirūpinęs pažymi, kad laikinųjų darbuotojų vidutinis metinis lygis išliko aukštas ir sudarė 19 % statutinių darbuotojų; primena, kad dėl didelės pagal sutartis dirbančių darbuotojų dalies labai padidėja EŽBE bendrosios įmonės darbuotojų kaita ir dar labiau destabilizuojama darbuotojų padėtis; be to, pabrėžia, kad laikinųjų darbuotojų pasitelkimas turėtų išlikti laikinu sprendimu, nes kitu atveju tai galėtų neigiamai paveikti bendrus EŽBE bendrosios įmonės veiklos rezultatus, pvz., bendrųjų gebėjimų išsaugojimą, neaiškius atskaitomybės kanalus, galimus teisinius ginčus ir mažesnį darbuotojų efektyvumą; primena, kad EŽBE bendroji įmonė turėtų parengti oficialų modelį arba gaires, kaip įvertinti darbuotojų poreikį (įskaitant esmines kompetencijas), kad būtų optimizuotas darbuotojų išteklių naudojimas;

24. pažymi, kad, remiantis 2021 m. metine veiklos ataskaita, lyčių pusiausvyra yra tinkama: programų biuro lygmenyje moterų yra 64 %, valstybių atstovų grupėje (įskaitant pakaitinius narius) – 46 %, o moksliniuose komitetuose – 57 %; ragina EŽBE bendrąją įmonę išlaikyti ir toliau gerinti lyčių pusiausvyrą;

25. pripažįsta, kad, remiantis jos metine veiklos ataskaita, moterų skaičius valdyboje padidėjo nuo 20 % praėjusiais metais iki 30 % 2021 m. pabaigoje; ragina EŽBE bendrąją įmonę toliau stengtis užtikrinti lyčių pusiausvyrą valdyboje;

26. pažymi, kad nuo 2016 m. bendrosios įmonės Sąjungos pensijų sistemai nemokėjo dalies darbdavių įnašų, susijusių su bendrųjų įmonių darbuotojais, atitinkančių jų ne Sąjungos subsidijuojamų pajamų ir visų jų pajamų santykį, nes Komisija nei numatė šias išlaidas bendrosios įmonės biudžete, nei oficialiai prašė atlikti mokėjimus; ragina Komisiją imtis veiksmų, kad ateityje būtų išvengta panašių problemų;

27. pažymi, kad 2021 m. EŽBE bendroji įmonė kartu su kitomis keturiomis bendrosiomis įmonėmis ėmėsi iniciatyvos įgyvendinti korporacijos „Oracle“ sukurtą ir keleto decentralizuotų agentūrų jau naudojamą e. įdarbinimo priemonę SYSTAL ir kad 2021 m. rugsėjo mėn. EŽBE bendroji įmonė pirmą kartą pasinaudojo šia priemone paskelbusi apie vieną darbo vietą;

28. pažymi, jog siekdamas užtikrinti, kad darbuotojai būtų kompetentingi ir galėtų atlikti savo pareigas ir gebėtų dirbti sudėtingoje darbo aplinkoje, žmogiškųjų išteklių skyrius 2021 m., atsižvelgdamas į EŽBE bendrosios įmonės metinius tikslus, sukūrė mokymosi ir tobulėjimo sistemą; pažymi, kad dėl COVID-19 pandemijos visa mokymosi veikla buvo organizuojama internetu;

29. pabrėžia, kad, atsižvelgdama į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą dėl viešųjų pirkimų, EŽBE bendroji įmonė įgyvendino visas įmanomas priemones, kad jos viešieji pirkimai būtų vykdomi kuo didesnės konkurencijos sąlygomis ir laikantis Finansinio reglamento; be to, palankiai vertina tai kad EŽBE bendroji įmonė naudojasi e. viešųjų pirkimų priemone (*eTendering*) pranešimams apie viešuosius pirkimus skelbti ir yra įgyvendinusi visus reikalavimus, kad galėtų pradėti naudotis e. viešųjų pirkimų sprendimais, pavyzdžiui, pasiūlymų teikimu elektroninėmis priemonėmis, kuriuos planuojama visapusiškai integruoti į šią sistemą iki 2022 m. pabaigos;

30. pripažįsta, kad, atsižvelgdama į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą dėl to, kad trūksta paramos struktūros, skirtos darbuotojų psichologinei gerovei užtikrinti, EŽBE bendroji įmonė surengė keletą renginių, kuriais buvo siekiama padėti darbuotojams įveikti pandemijos keliamus iššūkius ir kad, prisitaikant prie naujų darbo metodų ir rengiant organizacijos „Grįžimo į biurą“ strategiją, nustatyti geriausios patirties pavyzdžiai ir auksinės darbo taisyklės;

Vidaus kontrolė ir vidaus auditas

31. pažymi, kad EŽBE bendrosios įmonės vidaus kontrolės sistema grindžiama 17 kontrolės principų, yra suderinta su Komisijos kontrolės sistema ir galioja nuo 2020 m. sausio 1 d.;

32. pažymi, kad atlikus 2021 m. vidaus kontrolės vertinimą patvirtinta, jog EŽBE bendrosios įmonės kontrolės sistema yra įdiegta ir veikia, nors reikia tam tikrų patobulinimų; pažymi, kad apskritai visi vidaus kontrolės komponentai integruotai veikia kartu, kad sistema atitinka vidaus kontrolės sistemos reikalavimus, kad jos veikimo veiksmingumo lygis yra priimtinas ir kad ji suteikia galimybę pakankamai kontroliuoti riziką, kad būtų pasiekti kontrolės tikslai;

33. pažymi, kad, kalbant apie mokėjimus pagal programą „Horizontas 2020“, už *ex post* auditą yra atsakinga Komisijos Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinio direktorato bendroji audito tarnyba; pažymi, kad, remdamasi 2021 m. pabaigoje turėtais *ex post* audito rezultatais, EŽBE bendroji įmonė pranešė, kad įgyvendinant programos „Horizontas 2020“ projektus (patvirtinimai ir galutiniai mokėjimai) reprezentatyvusis klaidų lygis siekė 1,9 %, o likutinis klaidų lygis – 1,2 %; vis dėlto pažymi, kad nurodytus klaidų lygius reikėtų vertinti atsargiai, nes dar negauti visi audito rezultatai ir klaidų lygiai nevisiškai atspindi išlaidas, kurių kontrolė yra vykdoma;

34. palankiai vertina tai, kad, kaip ir 2020 m., yra įrodymų, jog nustatyti programos „Horizontas 2020“ supaprastinimai ir laipsniškai didėjanti pagrindinių paramos gavėjų patirtis padeda mažinti klaidų skaičių ir lygį; vis dėlto pažymi, kad paramos gavėjai vis dar daro klaidų, dažniausiai todėl, kad nesupranta taisyklių arba jų nesilaiko;

35. pabrėžia, kad Audito Rūmų išvados patvirtino nuolatines sistemines klaidas, susijusias su deklaruotomis personalo išlaidomis, ir kad visų pirma mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) bei nauji paramos gavėjai turi daugiau klaidų nei kiti paramos gavėjai; atkreipia dėmesį į tai, kad nuo 2017 m. Audito Rūmų metinėse ataskaitose taip pat reguliariai pranešama apie tas klaidas; todėl pabrėžia, kad programos „Horizontas 2020“ personalo išlaidų deklaravimo taisyklių supaprastinimas ir platesnis supaprastinto išlaidų apmokėjimo naudojimas yra būtina sąlyga siekiant stabilizuoti klaidų lygį, kad jis neviršytų reikšmingumo lygio; pabrėžia, kad EŽBE bendroji įmonė turėtų stiprinti savo vidaus kontrolės sistemas, kad pašalintų padidėjusią riziką, susijusią su MVĮ ir naujais paramos gavėjais, ir primygtinai skatinti tam tikrų kategorijų paramos gavėjus, kurie yra labiau linkę daryti klaidų, pavyzdžiui, MVĮ ir naujus paramos gavėjus, naudotis Personalo išlaidų vedliu. palankiai vertina tai, kad 2022 m. visos bendrosios įmonės pradėjo įgyvendinti klaidų lygio mažinimo veiksmus pagal Audito Rūmų pasiūlytą veiksmą, be kita ko, ieškodamos galimybių taikyti supaprastintas išlaidų formas, pvz., vieneto įkainius, fiksuotąsias sumas ir fiksuotąsias normas;

36. pažymi, kad, siekdami įvertinti EŽBE bendrosios įmonės veiklos mokėjimų kontrolės priemones, Audito Rūmai patikrino atsitiktinai atrinktus 2021 m. galutiniams paramos gavėjams pagal programą „Horizontas 2020“ atliktus mokėjimus, kad patvirtintų atliekant *ex post* auditą nustatytus klaidų lygius ([5]); pažymi, kad vienu atveju Audito Rūmai nustatė ir kiekybiškai įvertino klaidą, susijusią su tiesioginėmis personalo išlaidomis, priskirtomis asmeniui, kuris nebuvo nei paramos gavėjo įdarbintas, nei tiesiogiai pasamdytas projektui įgyvendinti;

([5]) Kalbant apie dotacijų mokėjimo operacijas, patikrintas lankantis pas paramos gavėjus, pranešimo apie kiekybiškai įvertinamas klaidas riba yra 1 % audituotų išlaidų.

37. pažymi, kad, atsižvelgdama į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą dėl to, kad Audito Rūmai nustatė nuolatinių sisteminių klaidų, susijusių su paramos gavėjų deklaruotomis personalo išlaidomis, ir kad apie tokias klaidas taip pat buvo nuolat pranešama atliekant bendros audito tarnybos *ex post* auditus, EŽBE bendroji įmonė ir toliau aktyviai stengiasi tobulinti savo išlaidų kontrolės strategijas ir dalyvauja bendruose veiksmuose, kurių šiuo atžvilgiu imamasi pagal programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“ valdymo sistemą ir kurie taip pat yra skirti aiškiai nustatytų kategorijų Sąjungos lėšų gavėjams;

Interesų konfliktų ir sukčiavimo rizikos valdymas ir prevencija

38. pažymi, kad 2021 m. pabaigoje buvo nustatyta ir rizikos registre aprašyta iš viso 11 rūšių rizika, kurios svarba, konvergencija ir tarpusavio priklausomybė yra nevienodo lygio; atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. atlikus rizikos vertinimą buvo patvirtintos ankstesniais metais nustatytos tendencijos ir, atsižvelgiant į didesnį vidaus kontrolės priemonių veiksmingumą, taip pat patirtį, įgytą vykdant pagrindinę veiklą, pavyzdžiui, susijusią su programos „Horizontas 2020“ dotacijų planavimu, procesais ir sistemomis, tam tikra papildoma rizika buvo pašalinta arba sumažinta;

39. palankiai vertina tai, kad, kalbant apie galimų interesų konfliktų valdymą, EŽBE bendrosios įmonės programų biuras parengė išsamias taisykles ir procedūras, kurios veiksmingai įgyvendinamos visais jos valdymo struktūros lygmenimis, ir kad taikomos konkrečios priemonės, skirtos už projektų ir konkursų peržiūrą atsakingų ekspertų interesų konfliktų prevencijai ir valdymui užtikrinti;

40. pabrėžia, kad 2021 m. šios kontrolės sistemos veikė veiksmingai ir kad leidimus suteikiantis pareigūnas neturi pranešti apie jokius dalykus, kurie galėtų turėti įtakos pagrįstam patikinimui;

41. pažymi, kad, atsižvelgdama į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą, EŽBE bendroji įmonė savo 2021 m. metinėje veiklos ataskaitoje informavo biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie sukčiavimo rizikos valdymą ir patvirtino, kad EŽBE bendroji įmonė toliau įgyvendina ankstesniais metais pateiktas rekomendacijas ir teikia Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ataskaitas apie veiksmingą jų įgyvendinimą;

42. pažymi, kad, atsižvelgiant į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą, oficialioje EŽBE bendrosios įmonės interneto svetainėje skelbiamos valdybos narių interesų deklaracijos, kuriose pateikiama svarbi informacija apie ankstesnę ir dabartinę narių profesinę veiklą;

43. pažymi, kad, atsižvelgdama į atliekant 2020 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą pateiktą pastabą, EŽBE bendroji įmonė ėmėsi keleto politikos priemonių ir surengė mokymus, kuriais siekiama kovoti su priekabiavimu ir sukčiavimu, užkirsti kelią interesų konfliktams ir apsaugoti pranešėjus; be to, pažymi, kad etikos politika yra integruota į daug įvairių veiklos ir rizikos valdymo mechanizmų, kurių veiksmingumą nuolat stebi atskaitingos tarnybos, tinkamai nustatytos EŽBE bendrosios įmonės valdymo struktūroje, o visas atitinkamas kontrolės sistemas, kaip patikinimą teikiantys organai, reguliariai tikrina Vidaus audito tarnyba ir Audito Rūmai; pažymi, kad EŽBE bendroji įmonė savo metinėse veiklos ataskaitose reguliariai praneša apie šiuos rizikos valdymo mechanizmus, visų pirma apie bet kokius galimus priekabiavimo, interesų konfliktų ir sukčiavimo atvejus, dėl kurių pridedamame metiniame EŽBE bendrosios įmonės vykdomojo direktoriaus teikiamame patikinimo pareiškime gali būti padaryta išlygų; pažymi, kad EŽBE bendrosios įmonės 2021 m. metinėje veiklos ataskaitoje nepateikta ataskaita apie nustatytus faktus ir išvadas, dėl kurių šiose srityse galėtų būti pateikta atitinkamų išlygų.